YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
10 päivänä kesäkuuta 2004 *

Asiassa T-315/02,

Svend Klitgaard, kotipaikka Skørping (Tanska), edustajanaan asianajaja S. Koll Espensen,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään H. Støvlbæk ja C. Giolito, avustajanaan asianajaja P. Heidmann, prosessiosoite Luxemburgissa

vastaajana,

jossa kantaja on nostanut EY 238 artiklan nojalla kanteen, jossa hän vaatii vastaajaa korvaamaan 19 867,40 euroa, joihin on lisättävä viivästyskorko ja joiden kantaja väittää hänelle aiheutuneen Plant Life Assessment Network (PLAN) -ohjelman D-osaan kuuluvan sopimuksen nro 32.0166 täyttämisestä, sekä perintäkulut, joihin on myös lisättävä viivästyskorko,

* Oikeudenkäyntikieli: tanska.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Lindh sekä tuomarit R. García-Valdecasas ja J. D. Cooke,

kirjaaja: hallintovirkamies D. Christensen,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 20.1.2004 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asian tausta

1 Vuonna 1997 komissio on antanut yhteisen tutkimuskeskuksen (jäljempänä CCR) hoidettavaksi noin kuusikymmentä teollisuuslaitosten elinikään liittyvää projektia, jotka koottiin yhden "Plant Life Assessment Network" -nimisen ohjelman alle (jäljempänä PLAN-ohjelma).

2 Yhteisö teki 22.12.1997 komission edustamana S. Klitgaardin kanssa PLAN-ohjelman D-osan teknisestä tarkastuksesta sopimuksen (nro 32.0166), jonka kesto oli 48 kuukautta (jäljempänä sopimus). Kantaja oli aloittanut tämän tehtävän suorittamisen lokakuussa 1997 ennen kuin sopimus muodollisesti tehtiin.

Sopimusmääräykset

3 Sopimuksen 4.1 artiklassa, joka koskee kantajan palkkiota, todetaan seuraavaa:

"Komissio sitoutuu maksamaan sopimuspuolelle vastikkeena tämän sopimuksen mukaisista palveluksista korkeintaan 81 000 (kahdeksankymmentäyksituhatta) ecua seuraavasti:

— 30 prosenttia tämän sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen,

— 20 prosenttia sen jälkeen kun komissio on hyväksynyt ensimmäisen vuosiraportin,

— 20 prosenttia sen jälkeen kun komissio on hyväksynyt toisen vuosiraportin,

— 20 prosenttia sen jälkeen kun komissio on hyväksynyt kolmannen vuosiraportin,

— 10 prosenttia sen jälkeen kun komissio on hyväksynyt loppuraportin.

Yllä mainittu määrä kattaa kaikki sopimuspuolelle sopimuksen täyttämisestä aiheutuneet kulut 5 artiklassa mainittuja kuluja lukuun ottamatta."

4 Sopimuksen 5 artiklassa, joka koskee matkakuluja, todetaan seuraavaa:

"5.1 Sopimuspuolen matka- ja majoituskulut sekä kaikki materiaalin tai erikseen kuljetettavien matkatavaroiden kuljetuskustannukset, jotka välittömästi liittyvät tämän sopimuksen 3 artiklan mukaisten tehtävien suorittamiseen, korvataan liitteessä 4 olevien erityisten määräysten mukaisesti.

5.2 Nämä kulut maksetaan kirjallisia tositteita kuten kuitteja tai lippujen kantoja vastaan."

5 Sopimuksen liitteessä 4 olevan c alakohdan lopussa määrätään matkakulujen enimmäismäärästä seuraavaa:

"Edellä kuvatut matkakulut korvataan korkeintaan 27 000 ecuun asti 48 kuukauden pituiselta sopimuskaudelta."

6 Maksuaikaan liittyvässä sopimuksen 4.2 artiklan ensimmäisessä ja toisessa kohdassa todetaan seuraavaa:

"Komissio sitoutuu maksamaan tämän sopimuksen täyttämisestä johtuvat rahamäärät siten, että rahat lähtevät sen tililtä viimeistään 60 päivän kuluessa siitä päivästä, jolloin se hyväksyi tai sen olisi tullut hyväksyä raportit (hyväksymispäivä).

Komissio voi keskeyttää tämän määräajan kulumisen millä tahansa hetkellä 60 päivän kuluessa hyväksymispäivästä lukien ilmoittamalla asianomaiselle sopimuspuolelle, että vastaavia maksuvaatimuksia ei voida hyväksyä, joko siksi, että saatava ei ole erääntynyt tai siksi, että vaadittuja tositteita ei ole toimitettu tai jos komissio katsoo tarpeelliseksi hankkia lisäselvityksiä. Maksuaika alkaa kulua siitä päivästä, jolloin oikein tehdyt maksuvaatimukset on kirjattu."

7 Sopimuksen liitteessä 1 olevan 3 artiklan b alakohdassa määrätään siitä, kuinka komissio loppuraportin hyväksyy, seuraavaa:

"Tässä raportissa kuvataan kaikki sopimusta täytettäessä tehty työ sekä siinä saavutetut tulokset. Siinä on myös lyhyesti selostettava tärkeimmät tulokset.

— —

Komission katsotaan hyväksyneen loppuraportin, jos se ei kuukauden kuluessa loppuraportin — — vastaanottamisesta ole nimenomaisesti ilmoittanut sopimuspuolelle huomautuksiaan."

8 Sopimuksen 8 artiklan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan kaikki sopimukseen, joka on sen 7 artiklan mukaan laadittu Tanskan oikeuden mukaan, liittyvät kiistat.

Tosiseikat

9 Komissio on maksanut 1.4.1998 sopimuksen 4.1 artiklan mukaisesti kantajalle ensimmäisen osasuorituksen suuruudeltaan 24 300 euroa.

10 Kantaja on pyytänyt komissiota 30.11.1998 päivätyllä kirjeellä maksamaan hänelle toisen osasuorituksen suuruudeltaan 16 200 euroa sekä korvaamaan hänen matkakulunsa 1.10.1998 ja 30.11.1998 väliseltä ajalta.

11 Komissio on hylännyt vaatimuksen matkakulujen korvaamisesta 25.2.1999 päivätyssä kirjeessä todeten seuraavaa:

"Kuten varmasti tiedätte, jokaiseen teknisen tarkastuksen projektiin ja sen kuluihin oli alun perin varattu 3 500 ecua (sekä lisäksi PLAN-ohjelman osallistumismaksut ja siihen liittyvät kulut). Tämä kokonaismäärä oli D-osan osalta 81 000 ecua (ks. liite 1: taulukko verkoston kustannuksista).

Valitettavasti lopullisessa sopimuksessanne oli kirjoitusvirhe, josta johtui, että siinä todettiin seuraavaa:

'Yllä mainittu määrä kattaa kaikki sopimuspuolelle sopimuksen täyttämisestä aiheutuneet kulut 5 artiklassa mainittuja kuluja lukuun ottamatta.'

Lopullisen sopimuksen olisi tietenkin tullut kuulua seuraavasti:

'Yllä mainittu määrä kattaa kaikki sopimuspuolelle sopimuksen täyttämisestä aiheutuneet kulut 5 artiklassa mainitut kulut mukaan lukien.'

Toivomme, että liitteenä olevan sopimuksen muutoksen allekirjoittaminen ei ole Teille mikään ongelma."

12 Kantaja hylkäsi komission 25.2.1999 tekemän ehdotuksen 3.3.1999 ja 26.3.1999 päivätyillä kirjeillään sillä perusteella, että tällöin palkkio ei olisi enää kohtuullisessa suhteessa hänen suoritukseensa. Hän lähetti kaksi ehdotusta sopimuksen muuttamiseksi, joissa joko rajoitettiin sopimuksen mukaisia suorituksia tai vaadittiin matkakulujen korvaamista sopimuksen 4.1 artiklassa mainittujen määrien yli menevältä osalta.

13 Komissio maksoi 17.5.1999 toisen osasuorituksen, joka oli suuruudeltaan 16 200 euroa ja joka sisälsi matkakulut.

14 Kantaja ilmoitti komissiolle 20.5.1999 päivätyllä kirjeellä, että kaikki sopimuksen mukaiset toimenpiteet keskeytettäisiin 1.6.1999 lähtien, jos komissio ei suostuisi joko maksamaan matkakuluja sopimuksen 4.1 artiklassa mainittujen määrien yli menevältä osalta tai rajoittamaan sopimuksen mukaisia suorituksia. Hän lähetti kaksi ehdotusta sopimuksen muuttamiseksi tältä osin.

15 Komissio lähetti kantajalle 16.6.1999 päivätyllä kirjeellä kaksi ehdotusta sopimuksen muuttamiseksi, joista toinen liittyi kantajan palkkioon ja toinen kantajan suorituksiin. Ensimmäisen sopimusmuutoksen mukaan kantajan palkkiolle asetettiin nimenomaisesti 81 000 euron katto, johon matkakulut sisältyisivät. Vastineeksi toisen sopimusmuutoksen mukaan kantajan suoritettavaksi tulevia tehtäviä vähennettiin erityisesti siten, että häntä ei enää vaadittu osallistumaan verkoston kokouksiin 1.6.1999 lähtien.

16 Kantaja vastasi 18.6.1999 päivätyssä kirjeessään, että komission 16.6.1999 tekemä ehdotus vastasi asiasisällöltään hänen 20.5.1999 tekemäänsä toista ehdotusta. Kantaja totesi seuraavaa:

"Heti kun olen vastaanottanut kaksi alkuperäiskappaletta ensimmäisestä ja toisesta sopimusmuutoksesta, lähetän kummastakin yhden kappaleen takaisin allekirjoitettuna sillä nimenomaisella ehdolla, että loput sopimuksen mukaiset osasuoritukset maksetaan maksuaikoja noudattaen."

17 Kantaja allekirjoitti nämä kaksi ehdotusta sopimuksen muuttamiseksi 7.7.1999 ja palautti ne komissiolle, joka kadotti ne. Kantaja lähetti ne uudelleen 24.9.1999. Komissio allekirjoitti ne 29.9.1999.

18 Komissio maksoi kolmannen ja neljännen osasuorituksen, kun niitä vastaavat vuosiraportit esitettiin 21.12.1999 ja 12.12.2000.

19 Kantaja lähetti 30.11.2001 päivätyssä kirjeessä "vuosiraportiksi" nimeämänsä asiakirjan ja kehotti komissiota maksamaan viimeisen osasuorituksen. Komissio sai tämän kirjeen 4.12.2001.

20 Komissio pyysi 17.12.2001 sähköpostitse kantajaa lähettämään sille sähköpostitse raportin, josta komissio oli saanut paperiversion 4.12.2001. Lisäksi se pyysi kantajalta tiettyjä tietoja töistä, jotka oli tehty koko sopimuskauden aikana.

21 Kantaja toimitti komission pyytämät tiedot sähköpostitse 19.12.2001.

22 Komissio ilmoitti kantajalle 30.1.2002 lähetetyllä kirjeellä, että hänen 30.11.2001 esittämänsä maksuvaatimus voidaan maksaa vasta sen jälkeen kun hän toimittaa tositteet matkakuluistaan koko sopimuskaudelta.

23 Kantaja ilmoitti komissiolle 31.1.2002 päivätyllä kirjeellä, että se ei ollut maksanut viimeistä sopimuksen mukaista osasuoritusta, jonka määrä oli 8 100 euroa, maksuaikojen mukaisesti. Lisäksi hän vaati matkakuluista 19 867,40 euron suuruista korvausta viitaten 18.6.1999 päivättyyn kirjeeseensä, jonka mukaan sen ehtona, että hän hyväksyi ensimmäisen sopimusmuutoksen, oli se, että jäljellä olevat osasuoritukset maksetaan maksuaikoja noudattaen.

24 Kantaja riitautti 4.2.2002 ja 12.3.2002 päivätyissä kirjeissään komission pyynnön toimittaa tositteita matkakuluista väittäen, että komissio yritti viivyttää viimeisen osasuorituksen maksua. Lisäksi hän toisti pyyntönsä, että komissio maksaisi hänelle viimeisen osasuorituksen ennen 1.4. ja korvaisi hänen matkakulunsa ennen 1.5.2002.

25 Komissio sai pyydetyt tositteet 18.4.2002.

26 Komissio maksoi viimeisen osasuorituksen 15.5.2002. Koska vaatimus matkakulujen korvaamisesta ei kuitenkaan johtanut komission taholta toimenpiteisiin, kantaja nosti käsiteltävänä olevan kanteen 10.10.2002.

Asianosaisten vaatimukset

27 Kantaja vaatii, että komissio velvoitetaan

— maksamaan hänelle 19 867,40 euroa matkakulujen korvausta, Tanskan keskuspankin diskonttokoron, johon on lisätty 5 prosenttiyksikköä, mukaisine korkoineen 30.3.2002 lukien maksupäivään asti

— maksamaan hänelle 592,95 euroa perintäkuluja, Tanskan keskuspankin diskonttokoron, johon on lisätty 5 prosenttiyksikköä, mukaisine korkoineen 30.3.2002 lukien maksupäivään asti

— korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

28 Lisäksi kantaja vaatii, että komissio määrätään prosessinjohtotoimena luovuttamaan hänelle tiettyjä asiakirjoja, erityisesti kopio CCR:n ja komission välisestä sopimuksesta sekä budjetti, johon tämä sopimus perustuu.

29 Komissio vaatii, että yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kanteen

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

30 Komissio vastustaa prosessinjohtotoimia koskevaa vaatimusta.

Oikeudellinen arviointi

Vaatimus siitä, että komissio velvoitetaan maksamaan 19 867,40 euroa

31 Kantaja väittää vaatimuksensa tueksi, että komissio on velvollinen korvaamaan hänelle sopimuksen täyttämisestä aiheutuneet 19 867,40 euron suuruiset matkakulut korkoineen. Tältä osin kantaja vetoaa kahteen pääasialliseen perusteeseen ja yhteen toissijaiseen perusteeseen.

32 Ensinnäkin kantaja myöntää, että hän on hyväksynyt kahdella sopimusmuutoksella, joista toisella on muutettu sopimuksen 4.1 artiklaa ja joista on sovittu 29.9.1999, sen, että kokonaispalkkiolle asetetaan 81 000 euron katto, johon matkakulut sisältyvät. Nämä sopimusmuutokset ovat hänen mukaansa kuitenkin pätemättömiä ja näin ollen sopimuksen 4.1 artiklaa on sovellettava alkuperäisessä muodossaan, josta on sovittu 22.12.1997.

33 Toiseksi kantaja toteaa, että sopimuksen 4.1 artiklan alkuperäisessä muotoilussa 81 000 euron määrään ei sisälly sopimuksen täyttämisestä aiheutuvia matkakuluja ja hänelle syntyy siis oikeus näiden kulujen korvaamiseen tämän määrän yli menevältä osalta.

34 Toissijaisesti kantaja toteaa, että joka tapauksessa komissio on hiljaisesti hyväksynyt sopimuksen täyttämisen aikana kaikkien matkakulujen korvaamisen 81 000 euron yli menevältä osalta.

Kahden sopimuksen muutoksen pätemättömyys

— Asianosaisten lausumat

35 Kantaja toteaa kahden sopimusmuutoksen pätemättömyydestä, että hän on neuvottelujen aikana asettanut niiden pätevyyden ehdoksi sen, että jäljellä olevien osasuoritusten maksuaikoja noudatetaan ja että komissio on hyväksynyt tämän ehdon. Lisäksi hän toteaa, että koska komissio on maksanut viimeisen osasuorituksen myöhässä, tätä ehtoa ei ole noudatettu, joten nämä kaksi sopimusmuutosta ovat pätemättömiä.

36 Kantaja toteaa viimeisen osasuorituksen maksun myöhästymisestä, että eräpäivä oli 4.3.2002. Koska komissio on maksanut viimeisen osasuorituksen 15.5.2002, komissio ei ole kantajan mukaan noudattanut sopimuksen 4.2 artiklan ensimmäisen kohdan mukaista maksuaikaa.

37 Kantajan mukaan komissio on saanut hänen sopimuksen täyttämistä koskevan raporttinsa sopimuksen 4.1 artiklan mukaisesti 4.12.2001. Koska komissio ei ole esittänyt huomautuksia mainitusta raportista seuraavan kuukauden aikana, raportti on kantajan mukaan katsottava sopimuksen liitteessä 1 olevan 3 artiklan b alakohdan mukaisesti hyväksytyn 4.1.2002. Tähän liittyen kantaja lisää, että se, että komissio on saanut siitä sähköisen version 19.12.2001, ei anna aihetta väittää, että hänen loppuraporttinsa on vastaanotettu tällöin. Sopimuksen 4.2 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan 60 päivän maksuaika on alkanut kulua 4.1.2002.

38 Edelleen kantaja kiistää komission väitteen, jonka mukaan maksuajan kuluminen on keskeytetty. Siltä osin kuin komissio väittää, että osapuolet olivat sopineet kiinteämääräisestä palkkiosta, ei kantajan mukaan ollut tarpeen vaatia tositteita matkakuluista. Lisäksi komission pyytämiä lisäselvityksiä ei kantajan mukaan ollut selvästi määritetty sopimuksessa. Osapuolet eivät sitä paitsi olleet sopineet, että lisätietojen pyytämisellä olisi maksuajan kulumisen keskeyttävä vaikutus. Lisäksi, kun komissio ei ollut pyytänyt lisäselvityksiä sovitussa määräajassa, sillä ei kantajan mukaan ollut oikeutta keskeyttää maksuajan kulumista.

39 Lisäksi kantaja väittää, että neljänä sopimuksen täyttämisvuotena komissio ei ole kiistänyt tapaa, jolla hän esitti vaatimuksensa matkakulujen korvaamisesta, nimittäin sitä, että hän lähetti niistä ainoastaan yhteenvedon liittämättä mukaan tositteita. Näin ollen tästä esittämistavasta oli kantajan mukaan tullut osa sopimusta.

40 Komissio vastaa, että se on maksanut viimeisen osasuorituksen sopimuksen 4.2 artiklan mukaisen maksuajan kuluessa.

41 Ensinnäkin toisin kuin kantaja väittää, maksuaika on alkanut kulua 19.1.2002, kuukausi sen jälkeen, kun komissio on saanut sähköisen version kantajan raportista sekä tarpeelliset tiedot, jotta sitä on voitu pitää sopimuksen liitteessä 1 olevan 3 artiklan b alakohdan mukaisena loppuraporttina.

42 Edelleen sopimuksen 4.2 artiklan toisen kohdan mukainen maksuajan kuluminen on komission mukaan keskeytetty 30.1.2002, jolloin se on pyytänyt kantajaa toimittamaan tositteet, 18.4.2002 asti, jolloin pyydetyt asiakirjat on vastaanotettu. Näin ollen komission mukaan on kulunut 38 päivää loppuraportin hyväksymisestä 19.1.2002 maksun suorittamiseen 15.5.2002, kun keskeyttäminen otetaan huomioon.

43 Komissio kiistää kantajan väitteen, jonka mukaan sillä ei ollut perusteita pyytää tositteita. Se seikka, että kyseessä oli kiinteähintainen sopimus, ei komission mukaan estänyt sitä pyytämästä lisäselvityksiä sopimuksen 4.2 artiklan toisen kohdan mukaan.

44 Komissio päinvastoin arvioi, että maksun lykkäämistä koskevan lausekkeen tarkoitus oli antaa sille mahdollisuus varmistua siitä, että se saa tositteiden tukemat tiedot todellisuudessa aiheutuneista matkakuluista. Se tuo esiin, että se ei voinut korvata matkakuluja, jotka ylittivät 27 000 euron katon, ja että, jos todelliset matkakulut olivat tätä kattoa alhaisemmat, sillä oli oikeus vaatia vähennystä sovitusta määrästä, mutta että se ei kuitenkaan ole käyttänyt tätä oikeutta käsillä olevassa tapauksessa siitä syystä, että sopimuksen 4.1 artiklan laadinnassa oli tapahtunut virhe.

45 Komissio kiistää myös kantajan väitteen, jonka mukaan sopimuksessa ei ollut sovittu, että lisäselvityspyynnöt keskeyttäisivät maksuajan kulumisen. Päinvastoin, sopimuksen 4.2 artiklan toisessa kohdassa sanotaan komission mukaan selvästi, että

maksuajan kuluminen voidaan keskeyttää, jos komissio katsoo tarpeelliseksi hankkia lisäselvityksiä. Tämä määräys oli täsmällinen ja komission mukaan se antoi sille oikeuden vaatia tositteita.

46 Lopuksi komissio toteaa kantajan väitteestä, jonka mukaan pelkistä yhteenvedoista, joita oli jatkuvasti käytetty osoituksena matkakuluista, oli tullut osapuolten välisen sopimuksen osa, joka korvaa sopimuksen 4.2 artiklan toisen kohdan, että se seikka, että se ei sopimuksen osapuolena aikaisemmin ole käyttänyt oikeuttaan vaatia enemmän tositteita, ei merkitse sitä, että se olisi luopunut tästä oikeudesta. Se lisää, että oli tärkeää, että se pystyi tarkistamaan matkakulutositteet sopimuksen päättyessä.

— Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

47 Asianosaiset eivät ole yhtä mieltä siitä, mistä päivämäärästä viimeisen osasuorituksen maksuaika alkoi kulua, eivätkä siitä, oliko komissiolla oikeus keskeyttää tämän maksuajan kuluminen.

48 Maksuajan alkamisajankohdasta on todettava, että sopimuksen 4.2 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan 60 päivän maksuaika alkaa kulua siitä päivästä lukien, jolloin kantajan sopimuksen 4.1 artiklan mukaisesti esittämä loppuraportti hyväksytään. Sopimuksen liitteessä 1 olevan 3 artiklan b alakohdan mukaan loppuraportissa on kuvattava kaikki tehty työ sekä sopimusta täytettäessä saavutetut tulokset. Tämän lausekkeen mukaan loppuraportti myös katsotaan hyväksytyksi, jos komissio ei esitä huomautuksia kuukauden kuluessa raportin esittämisestä.

49 Käsiteltävänä olevassa asiassa asiakirjoista ilmenee, että, kuten asianosaiset ovat suullisessa käsittelyssä ilmoittaneet, komission 4.12.2001 vastaanottamassa raportissa oli ainoastaan sopimuksen täyttämisen neljänteen vuoteen liittyviä tietoja eikä tietoja, jotka liittyivät koko neljän vuoden sopimuskauteen, kuten sopimuksessa edellytetään. Lisäksi komissio pyysi 17.12.2001 kantajaa toimittamaan tiettyjä lisätietoja, jotka liittyivät sopimuksen täyttämiseen koko sopimuskauden ajalta. Näin ollen näyttää siltä, että kantaja on täyttänyt loppuraportin sisällölle asetetut vaatimukset vasta 19.12.2001, jolloin hän on toimittanut komissiolle pyydetyt tiedot. Koska komissio ei ole esittänyt huomautuksia loppuraportista seuraavan kuukauden kuluessa, on katsottava, että tämä raportti on hyväksytty 19.1.2002. Näin ollen 60 päivän maksuaika on alkanut kulua 19.1.2002.

50 Siltä osin kuin on kyse liittyen komission oikeudesta keskeyttää maksuajan kuluminen käsiteltävänä olevassa asiassa, asiakirjoista ilmenee, että kuten asianosaiset ovat suullisessa käsittelyssä ilmoittaneet, kantaja on tyytynyt liittämään jokaiseen sopimuksen 4.1 artiklan mukaisesti esittämään raporttiinsa ainoastaan yhteenvedon matkakuluista sen sijaan, että hän olisi esittänyt komissiolle tositteet sopimuksen täyttämisestä aiheutuneista matkakuluista. Asiakirjoista ilmenee myös, että komissio on 30.1.2002 päivätyllä kirjeellään pyytänyt kantajaa toimittamaan tositteet kaikista sopimuksen täyttämiseen liittyvistä matkakuluista ja ilmoittanut kantajalle, että tästä pyynnöstä seuraa maksuajan kulumisen keskeyttäminen.

51 Tässä yhteydessä kantajan väite, jonka mukaan komissiolla ei ollut oikeutta pyytää tositteita, koska asianosaiset olivat sopineet kiinteämääräisestä palkkiosta, on hylättävä. Sopimuksen liitteessä 4 olevassa c kohdassa, jota ensimmäisellä sopimusmuutoksella ei ole muutettu, kantajalle korvattavien matkakulujen määrälle on nimittäin asetettu 27 000 euron katto. Sopimuksesta ei siis ilmene, että osapuolet olisivat sopineet ennalta määrätystä rahamäärästä matkakulujen korvaamiseksi. Lisäksi sopimuksen 5.2 artiklasta, jota ensimmäisellä sopimusmuutoksella ei ole muutettu, ilmenee nimenomaisesti, että matkakulut maksetaan tositteita vastaan.

52 Kantajan väitteet siitä, että komission oikeudesta pyytää lisäselvityksiä ei ole selvästi määrätty sopimuksessa, että tällaisesta pyynnöstä ei seuraa maksuajan kulumisen keskeyttäminen ja että käsillä olevassa tapauksessa pyyntö on esitetty liian myöhään, on myös hylättävä. Sopimuksen 4.2 artiklan toisessa kohdassa komissiolle annetaan oikeus keskeyttää maksuajan kuluminen niiden 60 päivän kuluessa, jotka seuraavat kantajan sopimuksen 4.1 artiklan mukaisesti esittämän jokaisen raportin hyväksymistä, "jos komissio katsoo tarpeelliseksi hankkia lisäselvityksiä".

53 Lopuksi kantajan väitteet, joiden mukaan komissio on luopunut oikeudestaan vaatia lisäselvityksiä sopimuksen 4.2 artiklan toisen kohdan nojalla, on hylättävä. Se tosiasia, että komissio ei ole pyytänyt tositteita viimeisen osasuorituksen maksamista aikaisemmassa vaiheessa, ei itsessään riitä osoittamaan, että komissio on luopunut tästä oikeudesta.

54 Näin ollen, kun otetaan huomioon, että maksuajan kuluminen on keskeytetty 30.1.2002, jolloin komissio on pyytänyt kantajalta matkakuluihin liittyviä tositteita, 18.4.2002 asti, jolloin komissio on saanut pyydetyt tositteet, loppuraportin hyväksymisestä 19.1.2002 on kulunut vain 38 päivää siihen, että komissio maksoi viimeisen osasuorituksen 15.5.2002.

55 Näin ollen kantajan väite, jonka mukaan viimeinen osasuoritus on maksettu myöhässä, on hylättävä. Kantajan väite, jonka mukaan sopimusmuutokset ovat pätemättömiä, on siten hylättävä, ilman että on tarpeen ratkaista, riippuiko kahden sopimusmuutoksen pätevyys siitä, oliko jäljellä olevat osasuoritukset maksettu maksuaikoja noudattaen.

56 Kantajan väitteestä, jonka mukaan hänellä on sopimuksen 4.1 artiklan alkuperäisen sanamuodon mukaan oikeus korvaukseen matkakuluista 81 000 euron yli menevältä osalta, ei ole siten tarpeen lausua.

Toissijainen peruste, jonka mukaan komissio on hiljaisesti hyväksynyt kantajan matkakulujen korvaamisen 81 000 euron yli menevältä osalta

57 Toissijaisesti kantaja tuo esiin, että komissio on joka tapauksessa sopimuksen ja sen muutosten allekirjoittamisen jälkeen hiljaisesti hyväksynyt aiheutuneiden matkakulujen korvaamisen 81 000 euron yli menevältä osalta. Tähän liittyen kantaja viittaa kuhunkin sopimuksen 4.1 artiklan mukaisesti esitettyyn vuosiraporttiin liitettyihin tuntilistoihin, joita komissio ei ole koskaan kiistänyt.

58 Komissio vastaa tähän, että sen jälkeen kun sopimusmuutoksista on sovittu, se ei ole antanut kantajalle mitään syytä uskoa, että se korvaisi tämän todelliset kulut 81 000 euron yli menevältä osalta. Osapuolten kesken sovituista sopimusmuutoksista ilmenee komission mukaan päinvastoin selvästi, että komissiolla ei ollut sellaista aikomusta.

59 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa tältä osin, että kantaja on liittänyt sopimuksen 4.1 artiklan mukaisesti esitettyihin raportteihin listat PLAN-ohjelmaan käytetyistä tunneista. Nämä asiakirjat eivät mitenkään vahvista sitä, että komissio olisi hiljaisesti hyväksynyt sen, että se vastoin sopimuksen 4.1 artiklan muutettua sanamuotoa maksaa matkakuluja 81 000 euron yli menevältä osalta. Tämä peruste on siis hylättävä perusteettomana.

60 Kaikki edellä esitetty huomioon ottaen vaatimus siitä, että komissio on velvoitettava maksamaan 19 867,40 euroa, on hylättävä ilman että on tarpeen määrätä pyydettyjä prosessinjohtotoimia.

Vaatimus perintäkulujen korvaamisesta

61 Kantaja vetoaa perintäkulujen korvaamista koskevan vaatimuksensa tueksi siihen, että komissio on velvollinen korvaamaan hänelle perintäkulut, jotka hänelle ovat aiheutuneet viimeisen osasuorituksen perimisestä.

62 Edellä on todettu, että viimeinen osasuoritus on maksettu sopimuksen mukaisessa määräajassa. Tästä seuraa, että vaatimus 592,95 euron perintäkulujen korvaamisesta on myös hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

63 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, hänet on velvoitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan sekä korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut, koska komissio on sitä vaatinut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Kanne hylätään.**

2) **Kantaja vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja hänet velvoitetaan korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut.**

Lindh García-Valdecasas Cooke

Julistettiin Luxemburgissa 10 päivänä kesäkuuta 2004.

H. Jung

kirjaaja

P. Lindh

jaoston puheenjohtaja